هفتمین همایش ملی انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران
فلسفه تعلیم و تربیت و قلمرو علوم اجتماعی و انسانی
دانشگاه شیراز
۳۰ و ۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۵

بررسی جایگاه سازنده گرایی در نگاه فلسفی معلمان نسبت به تعلیم و تربیت
(مطالعه موردی: معلمان شهر شیراز)

عباس اناری نژاد[۱]، لیلا پور اسد[۲]، مرضیه عابدینی[۳]

چکیده

هدف مطالعه حاضر بررسی جایگاه سازنده گرایی در نگاه فلسفی معلمان نسبت به تعلیم و تربیت است. این مطالعه به روش توصیفی-پیمایشی روی ۱۲۰ نفر از معلمان شهر شیراز که به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند، انجام گرفت. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه استفاده شد. روایی محتوایی پرسشنامه با استفاده از روش تحلیل گویه و پایایی ابزار نیز با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ به میزان ۰/۸۲ مورد تایید قرار گرفت. نتایج نشان داد که بیشترین توجه معلمان به مولفه «نقش تسهیل گری معلم»، و کمترین توجه به مولفه «محیط فیزیکی یادگیری» معطوف بود؛ هر چند تفاوت ها معنادار نبود. بر پایه این نتایج ضروری به نظر می رسد معلمان با این رویکرد بیش از پیش آشنا شوند تا زمینه های لازم برای ارتقا و تعالی فعالیت های یاددهی-یادگیری آنان در کلاس و در نتیجه بهبود یادگیری دانش آموزان فراهم گردد.

کلیدواژه ها: سازنده گرایی، معلمان، تعلیم و تربیت، فلسفه

مقدمه

رشد سریع و پیشرفت چشمگیر علم و دانش انسانی در سالهای اخیر، انسان امروزی را نیازمند روش ها و سیستم های نوین آموزشی برای گسترش آگاهی و همراهی با علم روز ساخته است. برای پاسخگویی به این نیاز اساسی، نظریه سازنده گرایی(Constructivism) دیدگاه جدیدی را در زمینه آموزش مطرح می کند که جایگزین مناسبی برای سیستم سنتی به نظر می رسد.

سازنده گرایی یک دیدگاه روانشناختی و فلسفی است که برگرفته از نهضت فلسفی-اجتماعی پست مدرنیسم در قرن بیستم می باشد و طبق آن افراد بیشتر آنچه را که یاد می گیرند و می فهمند خود می سازند و شکل می دهند. مطابق این دیدگاه، انسان ها درک و فهم و دانش تازه خود را از راه تعامل بین آنچه از قبل می دانند و باور

۱. استادیار، دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید رجایی فارس، ۰۹۱۷۷۰۰۴۵۰۳، شیراز، خیابان ساحلی، دانشگاه فرهنگیان، anarinejad@gmail.com
۲. دانشجوی علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، مرکز آموزش عالی سلمان فارسی شیراز، leila.ps.74@gmail.com
۳ . دانشجوی علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، مرکز آموزش عالی سلمان فارسی شیراز، Mersa1992a@gmail.com